

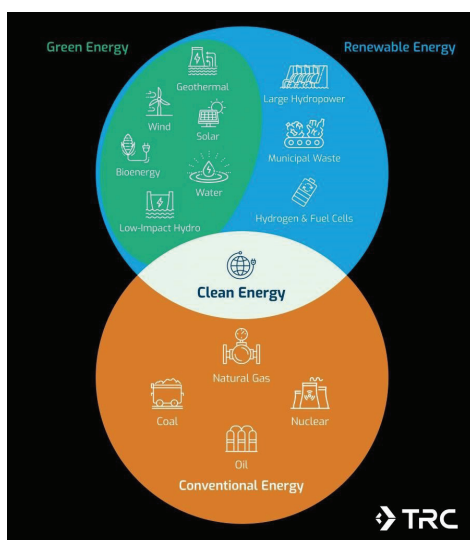
Цел за устойчиво развитие 7: Достъпна и чиста енергия

Връзката между енергията и други цели за устойчиво развитие Въведение

Чистата енергия е енергия от източници, които не замърсяват, включително енергия, генерирана от рециклируеми източници, които не отделят парникови газове.

Възобновяемата енергия и зелената енергия не са същите като чистата енергия, въпреки че често се използват заедно. И двете са фокусирани върху източника, който генерира енергията, но чистата енергия е фокусирана върху резултата, генерирането на енергия. Създаването на енергия от възобновяеми източници не винаги ни оставя чист въздух и не винаги идва от зелени източници.

Околната среда осигурява серия от възобновяеми и невъзобновяеми енергийни източници, т.е. слънчева, вятърна, водна енергия, геотермална енергия, биогорива, природен газ, въглища, петрол, уран. Заключение на Международната агенция по енергетика (МАЕ) в нейните прогнози за световната енергетика 2020 г., че слънчевата енергия вече е най-евтината електроенергия в историята. Технологията е по-евтина от въглищата и газа в повечето големи страни.

Фигура 1. Разграничение между видовете енергии

Връзка между енергия и образование

Енергията играе съществена роля, за да се гарантира, че децата имат достъп до информационни и комуникационни технологии и среда с подходящо отопление, охлаждане, осветление и безопасна питейна вода.

Електричеството в училищата увеличава времето, което учениците прекарват в учене, и подобрява опита на децата и учителите. Освен това увеличава шансовете децата да завършат основното си образование. Подобни резултати бяха представени и в програмата на УНИЦЕФ за слънчева енергия в образованието в Судан, където слънчеви фотоволтаични системи бяха инсталирани в училища, домове и бяха осигурени таблетки, захранвани със слънчева енергия, за да могат децата да продължат да учат.

Индикатор 1 измерва дела на училищата, предлагащи основни услуги и електричеството се счита за основна услуга. Според съществуващите данни на Института на ЮНЕСКО в световен мащаб средно 75% от началните училища имат достъп до електричество. Въпреки това, 1 от 4 деца в началните училища посещават училище без никаква форма на електричество. Приблизителният брой на тези деца е 177, предимно в Субсахарска Африка, Южна Азия и Латинска Америка. В Нигер и Сиера Леоне само 5% и съответно 14%

от училищата имат достъп до електричество.

Индикатор 2 измерва достъпа до електричество в учебните заведения. Само 31% от учебните заведения в страните (Камбоджа, Етиопия, Кения, Мианмар, Непал и Нигер), които са част от изследването на Световната банка, имат електричество. Това е чрез така наречения on-grid източник, което означава, че тези системи работят паралелно с разпределителната мрежа. В случай на липса на електроенергия в ON GRID системите, тя се допълва от мрежата. Само 9% от електроенергията идва чрез системи извън мрежата, които работят независимо от други енергийни източници и са системи, които не са свързани към електроразпределителната мрежа.

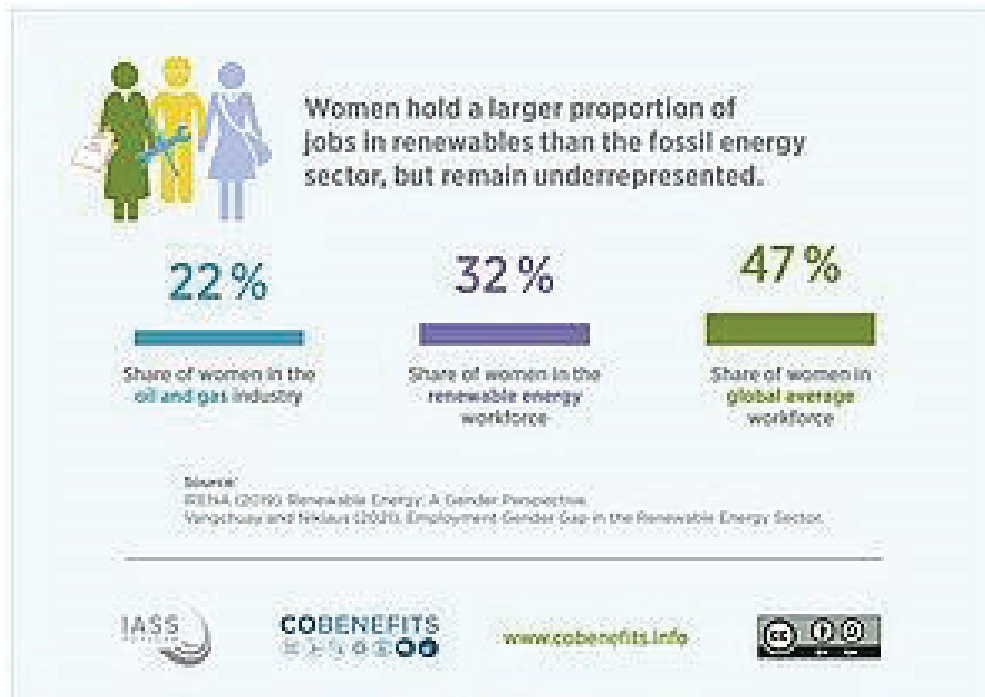
За някои от индикаторите няма достатъчно данни, като дял на училищата с достъп до чисти съоръжения за готвене и момичета и момчета с достъп до електричество в училище. Министерствата на енергетиката и образованието трябва да инвестират в събиране на данни и мониторинг. Частният сектор и гражданското общество също трябва да работят за колективното оформяне на свързана програма за енергия и развитие, за да вървят в посока напредък на Програмата за устойчиво развитие до 2030 г.

Връзка между енергията и равенството между половете

Наличието на достъп до достъпна и чиста енергия е предварително условие за постигането на цел за устойчиво развитие (ЦУР) 5 относно равенството между половете и ЦУР 7 относно енергията. Цел 7 за устойчиво развитие е една от само шест от седемнадесетте цели за устойчиво развитие без показатели, специфични за пола, според ООН Жени. Изследването показва, че неравенствата между половете в енергетиката са забележими в четири ключови области, в които трябва да се измери напредъкът, постигнат в преодоляването на пропуските:

- 1) Достъп до електричество и чисти горива и технологии за готвене – Засяга жените поради техните полови роли и отговорности, поради времето, прекарано у дома и неплатените грижи; това ограничава достъпа до образование и заетост, увеличава излагането на жените на рискове за здравето, особено замърсяването на въздуха в затворени помещения.
- 2) Заетост и лидерство, както управленско, така и политическо – доказано е, че половото разнообразие в управленските роли носи по-добра ефективност и финансова стабилност. Във възобновяемата енергия се оценява, че само 22% от техническите работни места се заемат от жени, а в енергийния сектор нивото на заетост на жените в комуналните услуги може да е дори по-ниско. Компаниите с жени лидери са склонни да инвестират в устойчивост и са по-енергийно ефективни.
- 3) Енергийно предприемачество и продуктивно използване на енергия – Предприемачеството представлява сектор, който е от решаващо значение за овластяването на жените. Изследванията показват, че жените представляват един на всеки трима предприемачи, но получават само 3% от капиталовото финансиране. Препятствията и бариерите трябва да бъдат преодоляни, за да се постигне напредък в областта.

За да има повече жени, включени в кариерата в енергийния сектор, действията, които могат да бъдат предприети, могат да бъдат: енергийните политики трябва да са в съответствие с нуждите на жените, трябва да се вземат предвид политики от други страни по отношение на равенството между половете и енергията. Донорите също трябва да бъдат включени в насърчаването на равенството между половете, за да помогнат за решенията, свързани с изменението на климата. Трябва да се направи повече, за да се включат жените в зелената икономика, например като жените се възползват от проекти, насочени към чисти технологии.

Фигура 2. Пропорция на жените в нефтената и газовата промишленост, работната сила в областта на възобновяемата енергия и средната работна сила в световен мащаб

Ресурси и допълнителна литература:

1. <https://www.oecd-ilibrary.org/sites/c7cbe91b-en/index.html?itemId=/content/component/c7cbe91b-en>
2. https://sdgs.un.org/sites/default/files/2022-06/2022-UN_SDG7%20Brief-060122.pdf
3. <https://www.trccompanies.com/insights/a-conversation-about-clean-energy/>
4. <https://www.international-climate-initiative.com/en/iki-media/news/energy-policy-turn-around-inclusion-of-gender-equality/>